

ศึกษาและปฏิบัติธรรม

ครั้งที่ ๗๔ อินทริยสังวร ตอนที่ ๒

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

อ.สุภีร์ ทুমทอง

อินทรียสังวร

๑. ความหมายของอินทรียสังวร
๒. ความสำคัญของอินทรียสังวร

๒. ความสำคัญของอินทรีสังวร

- ๒.๑ เป็นคำสอนภาคปฏิบัติ
- ๒.๒ เป็นข้อปฏิบัติถัดจากปาติโมกขสังวร
- ๒.๓ เป็นคุณธรรมเบื้องต้นของผู้มีปัญญา
- ๒.๔ เป็นอาหารของพรหมจรรย์
- ๒.๕ ทำให้สุจริต ๓ และธรรมะอื่นบริบูรณ์
- ๒.๖ เป็นพื้นฐานให้เกิดสมาธิ

๒.๓ ทำให้พ้นจากทุกข์ทั้งปวง (๑)

จกฺขุณา สํวโร สาธุ

ฌานเนน สํวโร สาธุ

กาเยน สํวโร สาธุ

มนสา สํวโร สาธุ

สพฺพตฺถ สํวโร ภิက္ขุ

สาธุ โสเตน สํวโร

สาธุ ชิวฺหาย สํวโร.

สาธุ วาจาเย สํวโร

สาธุ สพฺพตฺถ สํวโร

สพฺพทฺถุขา ปมฺจุจติ.

พ.ศ. ๒๕/๓๖๐-๓๖๑

๒.๓ ทำให้พ้นจากทุกข์ทั้งปวง (๒)

เอกมนต์ นิสินฺโน โข อายสฺมา ปุณฺโณ ภควนฺตํ เอตทโวจ
“สาธฺมํ ฆณฺเต ภควา **สงฺขิตฺเตน โอวาเทน โอวทฺตุ,**
ยมหํ ภควโต ธมฺมํ สุตฺวา เอโก วูปกฺกฺโข อปฺปมตฺโต
อาตาปี ปหิตตฺโต วิหเรยฺยนุ”ติ.

ม.อ. ๑๔/๓๕๕ ปุณฺโณวาทสูตร

๒.๓ ทำให้พ้นจากทุกข์ทั้งปวง (๓)

สนฺติ จ โข ปุณฺณ จกฺขุวิญญฺเอยฺยา รุปา อิกฺขฺจา กนฺตา
มฺนาปา ปิยฺรุปา กามฺมปฺสณฺหิตา รชฺนียา,
ตณฺเจ ภิกฺขุ นาภินนฺทติ นาภิวทฺติ นาชฺโฌสาย ติกฺขฺจฺติ.
ตสฺส ตํ อนภินนฺทโต อนภิวทฺโต อนชฺโฌสาย ติกฺขฺจฺโต
นนฺทิตี นิรุชฺฌติ, **นนฺทิตินิโรธา ทุกฺขนิโรโธ** ปุณฺณาติ วทามิ.
สนฺติ จ โข ปุณฺณ โสตฺวิญญฺเอยฺยา สทฺทา... ฌานวิญญฺเอยฺยา คนฺธา...
ม.อ. ๑๔/๓๕๕ ปุณฺโณวาทสฺสูตร

๓. ประโยชน์ของการมีอินเทอร์เน็ตสั่งวร

๓.๑ ทำให้กิเลสไม่ครอบงำ

อหัมปิ โข โภ ภารทฺวาช ยสฺมี สมเย อรกฺขิตฺเตเนว กาเยน
อรกฺขิตาย วาจาเย อรกฺขิตฺเตน จิตฺเตน อนุปฏฺฐิตาย สติยา
อสิวฺเตหิ อินฺทฺริเยหิ อนุเตปุริ ปวิสามิ,
อตีวีย มํ ตสฺมี สมเย โลกธมฺมา ปฺริสหนฺติ.
ยสฺมิณฺจ ขฺวาทํ โภ ภารทฺวาช สมเย รกฺขิตฺเตเนว กาเยน
รกฺขิตาย วาจาเย รกฺขิตฺเตน จิตฺเตน อนุปฏฺฐิตาย สติยา
สิวฺเตหิ อินฺทฺริเยหิ อนุเตปุริ ปวิสามิ,
น มํ ตตฺถ ตสฺมี สมเย โลกธมฺมา ปฺริสหนฺติ.

ม.มฺ. ๑๘/๑๒๓ ภารทฺวาชสูตร

๓.๒ ละความเดือดร้อนบางอย่างได้ (๑)

อตฺถิ ภิกฺขเว อาสวา ทสฺสณา ปหาตพฺพา,

อตฺถิ อาสวา **สํวรา** ปหาตพฺพา,

อตฺถิ อาสวา ปฏฺฐิเสวนา ปหาตพฺพา,

อตฺถิ อาสวา อธิวาสนา ปหาตพฺพา,

อตฺถิ อาสวา ปรีวชฺชนา ปหาตพฺพา,

อตฺถิ อาสวา วิโนทนา ปหาตพฺพา,

อตฺถิ อาสวา ภาวนา ปหาตพฺพา.

ม.มู. ๑๒/๑๖ สัพพาสวสูตร

๓.๒ ละความเดือดร้อนบางอย่างได้ (๒)

กตเม จ ภิกขเว อาสวา สํวรา ปหัตตพฺพา.

อิธ ภิกขเว ภิกขุ ปฏิสงฺขา โยนิโส จกฺขุณฺทริยสํวรํ สํวโต

วิหฺรติ. ยถฺหิสฺส ภิกขเว จกฺขุณฺทริยสํวรํ อสํวตฺตสฺส

วิหฺรโต อูปฺปชฺเชยฺยํ อาสวา วิฆาตปริพาหา,

จกฺขุณฺทริยสํวรํ สํวตฺตสฺส วิหฺรโต

เอวํ'ส เต **อาสวา วิฆาตปริพาหา น โหนฺติ.**

ม.มู. ๑๒/๒๒ สัพพาสวสูตร

๓.๓ ทำให้เป็นผู้อยู่ด้วยความไม่ประมาท

จกฺขุณฺทริยํ สํวตฺตสฺส ภิกฺขเว วิหฺรโต จิตฺตํ น พฺยาสิญฺจติ
จกฺขุวิณฺเษเยสุ รุเปสุ, ตสฺส อพฺยาสิตฺตจิตฺตสฺส ปามุชฺชํ ชายติ,
ปมฺพิตสฺส ปีติ ชายติ, ปีติมฺนสฺส กาโย ปสฺสมภฺติ,
ปสฺสทฺชกาโย สุขํ วิหฺรติ, สุขิโน จิตฺตํ สมาริยติ,
สมาหิเต จิตฺเต ฌมฺมา ปาตุภวณฺติ,
ฌมฺมานํ ปาตุภาวา อปฺปมาทวิหฺริเตวฺว สงฺขํ กจฺจติ

สํ.สพฺ. ๑๘/๕๗ ปมาทวิหฺริสฺสูตร

๓.๔ ทำให้มารไม่ได้โอกาส (๑)

อสุภานุปสฺสึ วิหรนฺตํ   อินฺทุริเยสุ สฺสํวตฺตํ
โภจนมฺหิ จ มตฺตตณฺณํ   สทฺธํ อารทฺธวิริยํ
ตํ เว นปฺปสฺหตี มาโร   วาโต เสถํว ปพฺพตฺตํ.

บุ.ธ. ๒๕/๘

๓.๔ ทำให้มารไม่ได้โอกาส (๒)

เสยฺยถาปี ภิกฺขเว **พาฬิสฺสโก** อามิสฺสคตฺมํ พฬิสฺสํ
คฺมภีเร อุตฺถกรหเต ปกฺขิเปยฺย,
ตฺเมนํ อณฺฺตโร อามิสฺสจกฺขุ มจฺโณ คิเลยฺย.
เอวํ หิ โส ภิกฺขเว มจฺโณ คิลิตพฬิสฺสํ พาฬิสฺสํ
อนยํ อานนฺโน พุยฺสนํ อานนฺโน
ยถากามกรณฺีโย พาฬิสฺสํ
สํ.สพฺ. ๑๘/๒๓๐ พาฬิสฺสโกปมสฺสูตร

๓.๔ ทำให้มารไม่ได้โอกาส (๓)

เอวเมว โข ภิกขเว **ฉยมิ** **พพิสา** โลกสุมี อนยาย สตุตันัน
วราช ปาณินัน. กตเม ฉ, สนฺติ ภิกขเว จกฺขุวิญญฺเยยฺยา รุปา
อิฏฺฐา กนฺตา มนาปา ปิยรุปา กามุปสฺสยฺหิตา รชนียา,
ตลฺลเจ ภิกฺขุ อภินนฺทติ อภิวทติ อชฺโฌสาย ติฏฺฐจติ.

อัย วุจฺจติ ภิกขเว ภิกฺขุ **คิลิตพพิโส** **มารสุส,**

อนัย อापนฺโน พุยสนัน อापนฺโน ยถากามกรณียो ปาปิมโต ..

ถ.สพ. ๑๘/๒๓๐ พาฬิสโกปมสูตร

๓.๕ ทำให้รักตัวเองอย่างถูกต้อง

กาเยน สัมโธ สารุ

สารุ วาจาเย สัมโธ

มนสา สัมโธ สารุ

สารุ สัพพตถ สัมโธ

สัพพตถ สัมโธ ลขชี

รกุขิตติ ปววจจติ.

ตี.สกาถ. ๑๕/๑๑๖ อัตตรักขิตสูตร

๓.๖ อยู่อย่างเป็นสุข (๑)

ฉยิเม ภิกขเว ผสฺสายตนา สุทนต์ตา สุกุตฺตา สฺรภฺชิตา
สุสํวฺตา **สุขาธิวาทา** โหนฺติ. สํ.สพฺ. ๑๘/๕๔ อทนต์อคุตตสูตร

ทฺวิหิ ภิกขเว ฌมฺเมหิ สมนฺนาคโต ภิกขุ ทิฏฺฐเจว ฌมฺเม
สุขํ วิหฺรติ อวิฆาตํ อนฺุปายาสํ อปริพาหํ,
กายสฺส เกทา ปรมฺมรณฺา สุกฺติ ปาฏิกงฺขา. กตฺเมหิ ทฺวิหิ,
อินฺทฺริเยสฺส คุตฺตทฺวารตาย จ โภชเน มตฺตตณฺฺตตาย จ.
ขุ.อิติ. ๒๕/๒๕ สุขวิหารสูตร

๓.๖ อยู่อย่างมีความสุข (๒)

จกฺขุโสตถจฺจ ฆานถจ
เอตานิ ยสฺส ทวารานิ
โกชนมฺหิ จ มตฺตถญ
กายสฺขํ เจโตสฺขํ

อภยฺหมานน กาเยน
ทิวา วา ยทิ วา รตฺตี

ขุ.อิติ. ๒๕/๒๕ สุขวิหารสูตร

ชีวหา กาโย อโถ มโน
สุกฺตฺตานิ จ ภิกฺขุโน
อินฺทฺริเยสุ จ สํวฺโต
สฺขํ โส อธิคฺจฺจติ.

อภยฺหมานน เจตสา
สฺขํ วิหฺรติ ตาทิโส.

สวัสดีครับ

